

PASTORALE
PASTORAL LETTERS

Cuvânt pastoral la Sărbătoarea Învierii Domnului

† LAURENȚIU,

DIN MILA LUI DUMNEZEU,
ARHIEPISCOPUL SIBIULUI ȘI MITROPOLITUL ARDEALULUI

*Iubitului nostru cler, cinului monahal
și drept-credincioșilor creștini,
har, milă și pace de la Dumnezeu, iar de la noi, arhierești binecuvântări!*

«Mântuitorul meu, Jertfa cea vie și nejertfită, ca un Dumnezeu pe Tine
Însuși de voie aducându-Te Tatălui, ai sculat pe Adam cu tot neamul,
înviind din mormânt» (Stihira din Canonul Învierii)

Iubiții mei fii duhovnicești,

Cu adevărat, sfântă și plină de bucurie este această noapte de mântuire, în care toți suntem purtători de lumină și alergăm la mormântul tainic al Mântuitorului Hristos, care este *Sfânta Biserică*, pentru a ne împărtăși de Lumina cea veșnică a Sfintei Învieri. Suntem copleșiți acum de o cerească stare de fericire, pe care o mărturisim prin salutul creștin: „*Hristos a înviat!*”, și cu care ne întâmpinăm unii pe alții, vestind marea bucurie care a cuprins lumea. Prin răspunsul: „*Adevărat a înviat!*”, emoția sfântă a acestei bucurii devine o adevărată *mărturisire de credință*. Mărturisim astfel, sincer, că prin credință trăim în adâncul sufletelor noastre această nouă și minunată realitate a vieții veșnice, pe care a adus-o în lume Învierea Mântuitorului Hristos.

Astăzi, „*prăznuim omorârea morții, sfărâmarea iadului și începătura altei vieți, veșnice*”¹ [Canonul Învierii, *Cântarea a VII-a*, „Penticostar”, București, 2012, p. 20], și ne luminăm inimile împărtășind bucuria cea mare, că omul n-a fost făcut să sfârșească în mormânt, că moartea nu mai are stăpânire, că viața noastră nu este o scurgere ireversibilă spre moarte, ci este o cale către Înviere, către Împărăția lui Dumnezeu. Astăzi, am cunoscut că omul a fost făcut să trăiască în veci, iar din

ÎPS Dr. Laurențiu Streza

stricăciunea morții, în care a căzut prin păcat, l-a ridicat Cel fără de păcat, Mântuitorul Hristos, prin Învierea Sa. Astăzi, lăsând în urmă grijile, preocupările zilnice, încercările și necazurile acestei vieți, simțim că viața cerească trăiește în noi, ne umplem sufletele de mângâiere și nădejde, înțelegând că, prin Jertfa Crucii și Învierea Domnului Hristos, am fost reprimiți ca fii în dragostea Tatălui Ceresc.

Bucuria Sfințelor Paști este pentru noi *o realitate* mereu nouă, unică și complezoare. Viața noastră se umple de lumină. Existența noastră pământească își găsește sensul în căutarea și dobândirea pentru totdeauna a acestei bucurii, pe care acum doar în parte o primim. Însetăm mereu după această bucurie și de aceea, acum, îndemnați de cântările Bisericii, venim cu făcliile sufletelor noastre aprinse, ca să primim în potirul inimilor noastre „*bătură nouă, nu din piatră stearpă făcută cu minuni, ci din izvorul nestricăciunii, cel izvorât din mormântul lui Hristos...*” [Ibidem (Canonul Învierii, Cântarea a II-a), p. 16]. Venim, înnoțiți prin *Taina Spovedaniei*, înveșmântați în haina de lumină a credinței și a smereniei, să ne adăpăm sufletele din tăria și dulceața acestui „*rod al viței celei noi a dumnezeieștii veselii*” [Ibidem (Canonul Învierii, Cântarea a VIII-a), p. 21], și, în această tainică fericire, simțim că aparținem cu totul unei alte lumi, și anume Împărăției lui Hristos, spre care El ne-a trecut, prin Patimile și Învierea Sa.

Bucuria acestei *treceeri*, a acestui *Paște* minunat este bucurie veșnică și dumnezeiască. De aceea, nimeni nu trebuie să fie trist în această noapte de mântuire. Mântuitorul Hristos ne-a trecut pe noi la un nou mod de viață, ne-a trecut într-o *împărăție a iubirii și a iertării*, într-o împărăție în care toți suntem chemați, ca frați împreună cu El, să stăm la masă, la Cina Împărăției, și să gustăm din Mielul cel veșnic jertfit. De aceea, ne îndeamnă **Sfântul Ioan Gură de Aur**: „*Nimeni să nu se plângă de lipsă, că s-a arătat Împărăția cea de obște. Nimeni să nu se tânguiască pentru păcate, că din mormânt iertare a răsărit. Nimeni să nu se teamă de moarte, că ne-a izbăvit pe noi moartea Mântuitorului*” [Sfântul Ioan Gură de Aur, *Cuvânt de învățătură*, „Penticostar”, p. 25].

Iubiți credincioși,

Bucuria pe care o simțim în noaptea de Paști ne descoperă tainic, în adâncul inimii, că viața noastră deplină și adevărată nu este cea pe care o trăim în lumea aceasta, ci viața cea adevărată este în *Împărăția Preasfintei Treimi*, în plinătatea iubirii dumnezeiești. Trecerea spre această viață adevărată nu o putem face decât **în Hristos și prin Hristos cel Înviat**. Sinaxarul Utreniei Învierii vorbește despre aceste *treceeri* minunate pe care Dumnezeu le-a făcut în decursul istoriei mântuirii: „*Această zi o numim Paști, care înseamnă, în limba evreiască, trecere. Pentru că aceasta este ziua în care a adus Dumnezeu la început lumea din neființă. Întru această zi, scoțând pe poporul lui Israel din mâinile lui Faraon, l-a trecut prin*

Marea Roșie. Tot în această zi S-a pogorât din cer și S-a sălășluit în pânțele Fecioarei. Și acum din pânțele scoțând toată firea omenească a înălțat-o la ceruri și a adus-o la cinstea cea dintâi, a nesticăciunii” [„Penticostar”, p. 19].

Învierea este, astfel, ultima „**trecere**”, o trecere desăvârșită a creației de la moarte la viață, de la stricăciune la nesticăciune, adevărata noastră mutare de pe pământ la cer. De aceea, cu mare bucurie cântăm toți astăzi: „*Ziua Învierii, popoare, să ne luminăm! Paștile Domnului, Paștile! Că din moarte la viață și de pe pământ la cer, Hristos-Dumnezeu **ne-a trecut** pe noi, cei ce cântăm cântare de biruință*” [Ibidem (Canonul Învierii, Cântarea a I-a), p. 16].

Taina trecerii noastre se împlinește, mai întâi, în *Persoana Fiului Întrupat*, Care Se face pe Sine Însuși „*Paștele*” nostru, în sensul că trecerea firii noastre de la robia păcatului, a diavolului și a morții la fericirea vieții veșnice, în Împărăția iubirii Sale, s-a petrecut mai întâi în Persoana Sa divino-umană, pentru ca, mai apoi, împărtășindu-ne și noi de Trupul Său îndumnezeit, să primim arvuna vieții celei veșnice.

Mântuitorul Hristos este „*Trecerea*” noastră desăvârșită, pentru că, în El, firea umană s-a predat, pentru prima dată, în smerenie și ascultare desăvârșită Tatălui Ceresc, în Jertfa de pe Cruce. „*Nu sângele în sine a putut spăla păcatele noastre, ci ceea ce a trăit Hristos vărsându-și sângele pentru noi* – spune Sfântul Chiril al Alexandriei –, *aceasta a pricinuit marea milă a Tatălui și revărsarea iubirii Lui peste noi*” [Sfântul Chiril al Alexandriei, *Închinarea și slujirea în Duh și Adevăr* („Părinți și scriitori bisericești”, 38), București, 1991, nota 338, p. 309].

Doar printr-o jertfă a deplinei ascultări am putut ajunge din nou în comuniunea de viață și iubire cu Dumnezeu. Doar așa am redobândit cunoașterea cea adevărată, sensibilitatea și delicatețea sufletească pentru a simți din nou dragostea Părintelui Ceresc. Păcatul născut din iubirea pătimasă de sine, din egoism și neascultare, a adus stricăciunea, înstrăinarea, întunecarea firii noastre, o îndepărtare de dragostea jertfelnică a lui Dumnezeu și înclinația noastră spre cele pământești. Dar, Mântuitorul a primit să moară pe Cruce pentru a arăta lumii întregi sinceritatea dăruirii Sale Tatălui, pentru păcatele omenirii: „*Lui Hristos* – spune Părintele Dumitru Stăniloae – *I se cuvenea să facă și această probă deplină a sincerității și să accepte forma desăvârșită a jertfei. Și împrejurările I-au impus să facă această probă*” [Pr. Dumitru Stăniloae, *Legătura dintre Euharistie și iubirea creștină*, „Studii Teologice”, 1-2, 1965, p. 11].

Iubiți fi sufletești,

Hristos cel Înviat este Viața noastră! În iubirea Sa jertfelnică pentru noi, oamenii, arătată în chip deplin pe Sfânta Cruce, stă puterea Învierii, puterea noii Sale vieți, pe care o revărsă asupra noastră, prin *Sfintele Taine ale Bisericii*. Prin

ÎPS Dr. Laurențiu Streza

rănilor Lui, noi toți ne-am vindecat și am primit adevărata viață și ne-am strămutat în Împărăția iubirii Fiului lui Dumnezeu. Această *trecere* a noastră, pe care Biserica o numește **Paști**, suntem chemați să o trăim cu bucuria copiilor nevinovați, bucurie exprimată în cântarea pascală printr-o înșiruire de epitete, care se dorește a fi parcă fără sfârșit, arătând astfel neputința de a cuprinde cu mintea, cu buzele și cu inima *taina cea mare* a trecerii noastre spre lumea învierii și a vieții veșnice: „*Paștile cele sfințite astăzi nouă s-au arătat. Paștile cele noi și sfințe, Paștile cele de taină, Paștile cele preacinstite, Paștile Hristos-Izbăvitorul; Paștile cele fără prihană, Paștile cele mari, Paștile credincioșilor, Paștile care au deschis nouă ușile raiului, Paștile cele ce sfințesc pe toți credincioșii*” [Stihira I a Paștilor; „Penticostar”, p. 23].

Aceasta este *Bucuria* Praznicului de acum! Este Praznicul iubirii jertfelnice, al păcii sufletești, al comuniunii și al iertării. Iar ospățul minunat al acestei bucurii netrecătoare este *Sfânta Liturghie*, *Taina Împărăției* și a *părtășiei* noastre la *Învierea* lui Hristos. Acum și aici, împărtășindu-ne cu *Preacuratele Taine*, *Trupul Domnului Hristos* pătrunde în ființa noastră, în viața noastră, și ne umple de *puterea negrăită* a dragostei Sale jertfelnice. Primind *Sfânta Euharistie*, ne împărtășim din dragostea Lui, ne eliberăm de *egoismul nostru păcătos* și ne deschidem inimile spre Dumnezeu și spre semenii noștri, pentru ca, prin noi, iubirea sfințitoare a lui Dumnezeu să se reverse peste lumea în care trăim.

Iubiți credincioși,

În cuvinte nu vom putea niciodată exprima *mulțumirea* pe care suntem datori să o aducem lui Dumnezeu. Cu faptele vieții noastre însă vom putea să răspundem iubirii negrăite a Mântuitorului Hristos. Să credem cu adevărat că, oricât de greu ne este în lume, oricât de multe neazuri am avea, în noi *este vie și lucrează puterea vieții și a Învierii lui Hristos*.

Mântuitorul, Cel Care a primit de bunăvoie suferința pătimirilor Sale, astăzi învie și dă un sens mântuitor oricărei suferințe de pe fața pământului, aducând mângâiere și nădejde pentru tot omul cuprins de neazuri și încercări.

Hristos cel *Înviat*, Care a îndurat ostilitatea și răutatea conaționalilor Săi, povara unei condamnări nedrepte și rușinea unei morți umilitoare, Care S-a rugat pentru cei care-L răstigneau, ne dăruiește astăzi, prin *Învierea Sa*, harul și puterea de a ne *iubi semenii*, chiar și pe cei ce ne urăsc pe noi, de a răspunde cu *bunătate, blândețe și iertare* la răutățile de tot felul, pe care mulți le arată față de Biserica noastră cu atâta înverșunare.

Cu adevărat, Hristos a înviat pentru noi toți, și pentru cei ce ne fac bine, și pentru cei ce ne fac rău; și pentru cei ce ne iubesc, și pentru cei ce ne urăsc pe noi!

Astăzi, când suntem părtași la bucuria atâtor daruri dumnezeiești, să nu-i uităm pe cei suferinzi ai noștri, pe cei bolnavi din spitale sau de la casele lor, pe

Pastorală la Sărbătoarea Învierii Domnului

cei singuri, pe copiii orfani sau părăsiți, pe cei aflați în lipsuri materiale sau în atâtea alte suferințe. Tuturor acestora, lumina Învierii să le fie sprijin și întărire, vindecare și mântuire.

Lumina lui Hristos, care luminează tuturor, să lumineze și să vindece inimile noastre împietrite de necredință, indiferență, de robia propriilor patimi trupești, de egoism, de mândrie, de vrajbă sau ambiții deșarte.

Astăzi, să punem un început nou vieții noastre vremelnice. Să redeschidem Domnului Înviat inimile și viața noastră, ca să primim în suflete lumina Învierii ca pe un *neprețuit dar ceresc*. Să-L slăvim pentru toate darurile pe care ni le aduce mereu și, astfel, să devenim *fii și mărturisitori ai Învierii Lui* în această lume, care, înstrăinată de Dumnezeu, s-a îmbolnăvit de deznădejde, de violență, de răutate și de ură.

Iubiții mei fii sufletești,

Aceasta este noaptea și ziua Învierii Domnului – ziua veșnică pe care a făcut-o Domnul ca să ne bucurăm și să ne veselim în ea.

Hristos Cel Înviat este cu noi toți! Pentru aceasta, vă adresăm tuturor îndemnul *Sfântului Apostol Pavel*, care să ne însoțească mereu:

„Privegheați! Stați tari în credință!

Îmbărbătați-vă! Întăriți-vă!

***Toate ale voastre în dragoste să se facă!*” (1 Co 16, 13)**

Hristos a înviat!

Sărbători Fericite! Întru mulți și fericiți ani!

† Laurențiu,

Arhiepiscopul Sibiului și Mitropolitul Ardealului